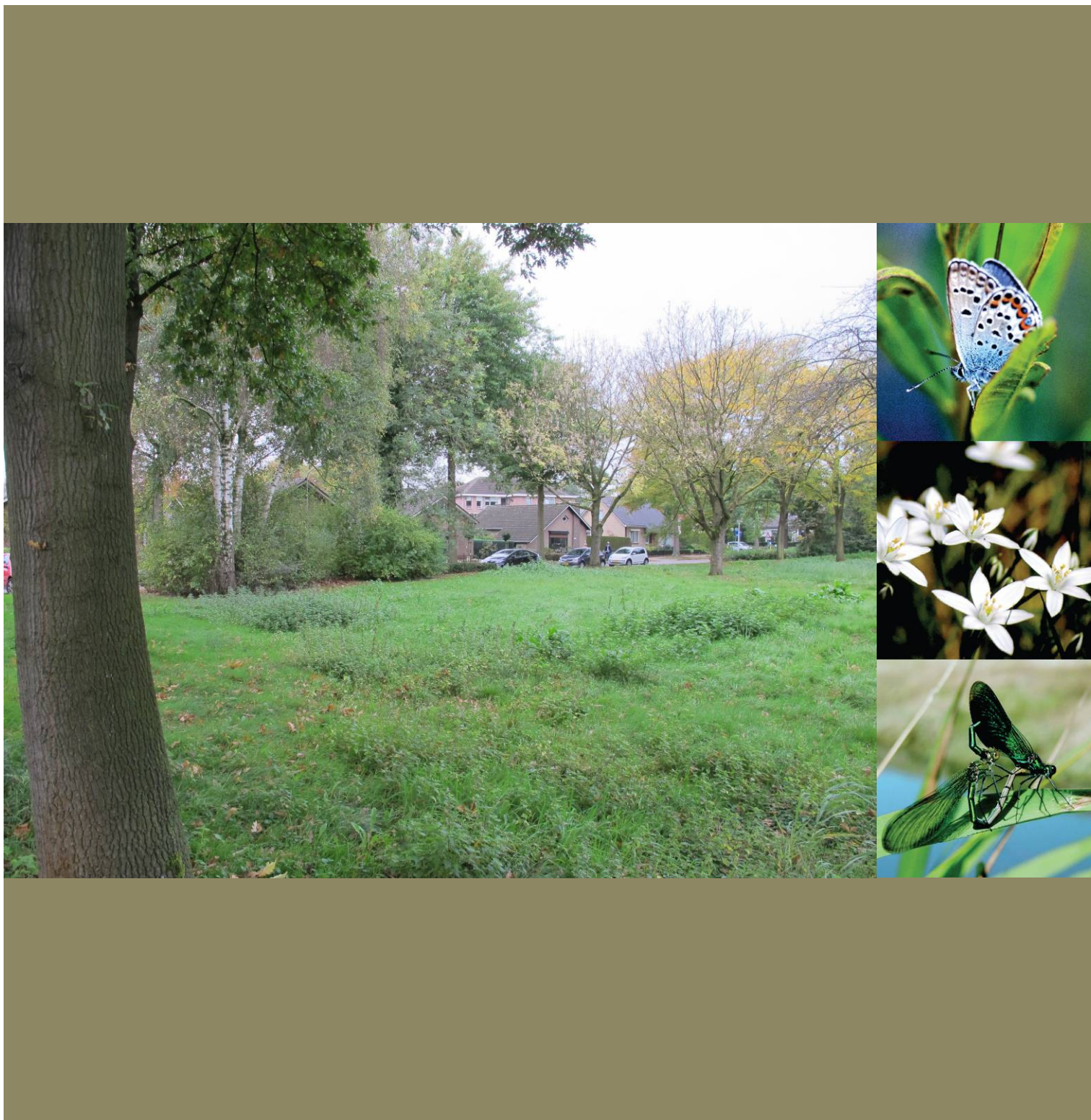

Quickscan natuurtoets locatie Esstraat - Carel Looierstraat in Lichtenvoorde

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1466

Quickscan natuurtoets locatie Esstraat – Carel Looierstraat in Lichtenvoorde

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel : Oktober 2014

Rapportnummer : 1466
Projectnummer : 2358

Opdrachtgever : Gemeente Oost Gelre
Contactpersoon : Dhr. N. Rondeel

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : S. Wamelink
Controle : Ing. R. Boerboom

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	10
3.1	Methode	10
3.2	Resultaten	11
4	Flora- en faunawet	16
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	16
4.2	Wettelijke consequenties	19
5	Conclusie	20
	Bijlage 1 Impressie plangebied	21
	Bijlage 2 Wettelijk kader	22

1 Inleiding en doel

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om op de locatie Esstraat-Carel Looierstraat in Lichtenvoorde een Welkoopwinkel te realiseren. De heer Rondeel van de Gemeente Oost Gelre is betrokken bij deze plannen en heeft Staring Advies gevraagd om de quickscan natuurtoets uit te voeren. In 2010 heeft Staring Advies, in opdracht van Prowonen, een quickscan en een aanvullend vleermuisonderzoek (SSA rapportnummer 1126 en 1130) op de locatie Esstraat-Carel Looierstraat in Lichtenvoorde uitgevoerd. Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling dient de in 2010 uitgevoerde quickscan natuurtoets geactualiseerd te worden. De verspreidingsgegevens van flora en fauna, en dan specifiek de gegevens verkregen van het aanvullend vleermuisonderzoek, zijn inmiddels juridisch gezien verouderd. Daarnaast is de invulling van de locatie gewijzigd; in 2010 was er nog sprake van de realisatie van een gezondheidscentrum op betreffende locatie.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

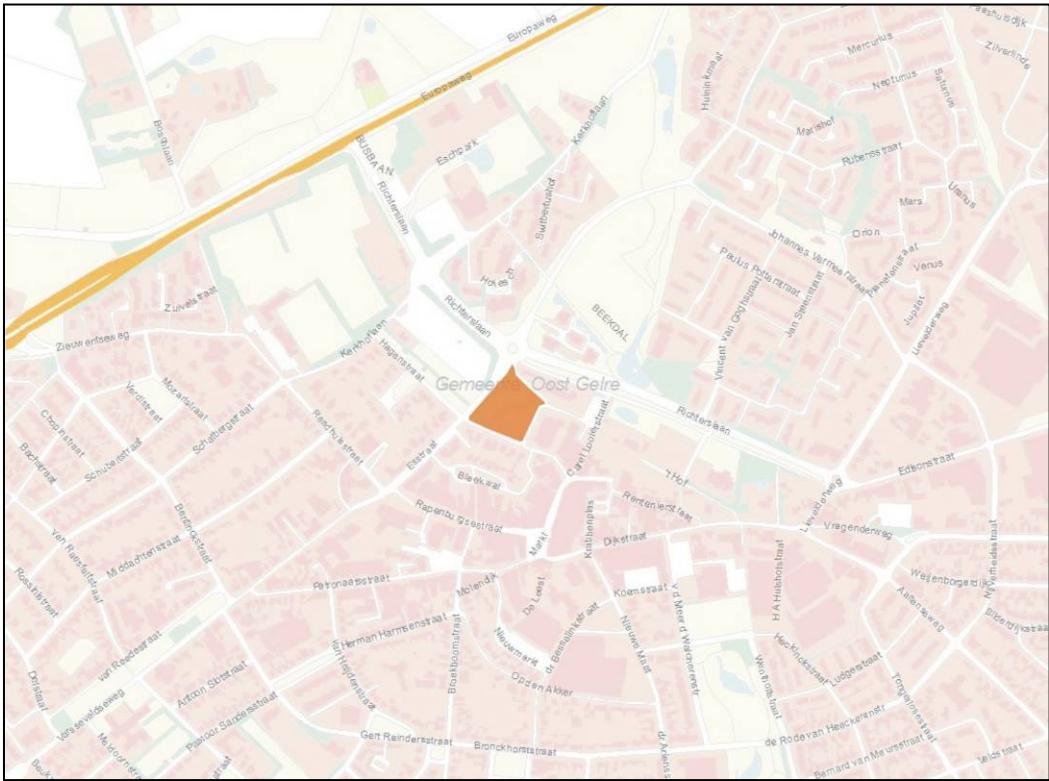
Locatie: Esstraat-Carel Looierstraat
Plaats: Lichtenvoorde
Gemeente: Oost Gelre
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de Gemeente Oost Gelre, binnen de bebouwde kom van Lichtenvoorde (zie figuur 1). Het betreft een braakliggend terrein ingeklemd tussen bestrating en opgaande beplantingen (zie figuur 2 en bijlage 1). In het plangebied staan verspreid een aantal solitaire bomen en de westzijde van het plangebied grenst aan een houtsingel.

Geplande werkzaamheden

Het plan is om een Welkoopwinkel met groenvoorziening te realiseren. Een deel van de aanwezige solitaire bomen zal gehandhaafd blijven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (oranje).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (oranje).

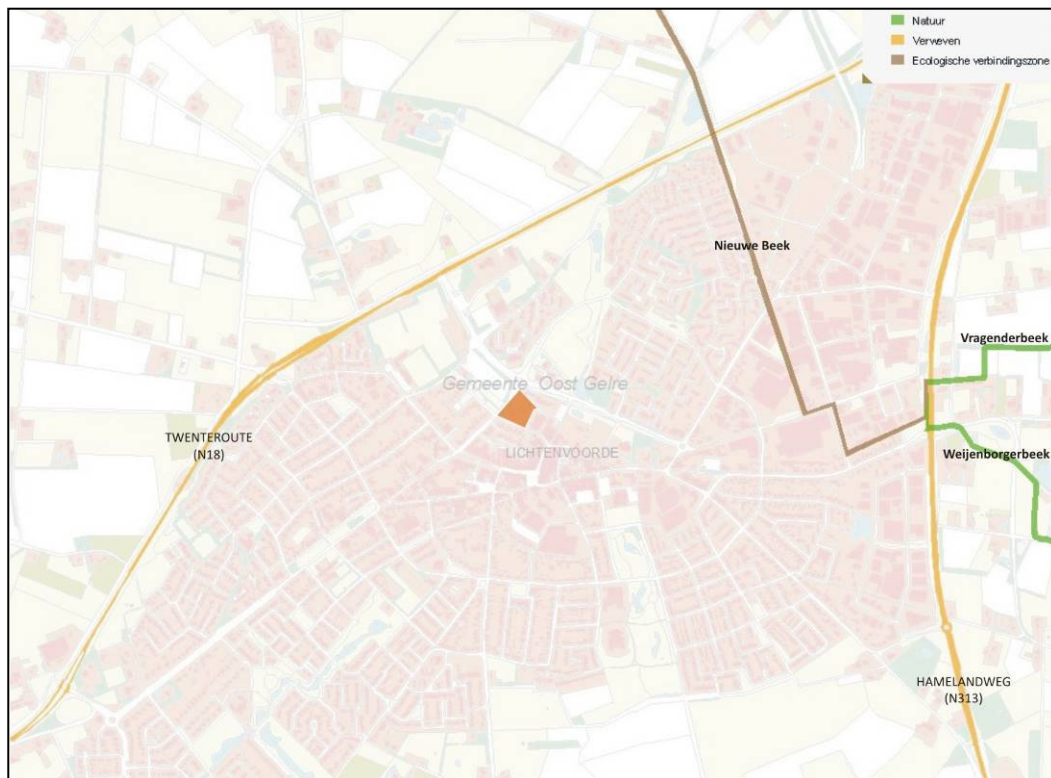
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat een bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). De Vragender- en Weijenborgerbeek, zijn beide aangewezen als EHS-natuur. De afstand tot deze EHS-natuurgebieden bedraagt meer dan 1 kilometer. Ten oosten van het plangebied bevindt zich verder, op circa 850 meter afstand van het plangebied, een ecologische verbindingzone (Nieuwe Beek).

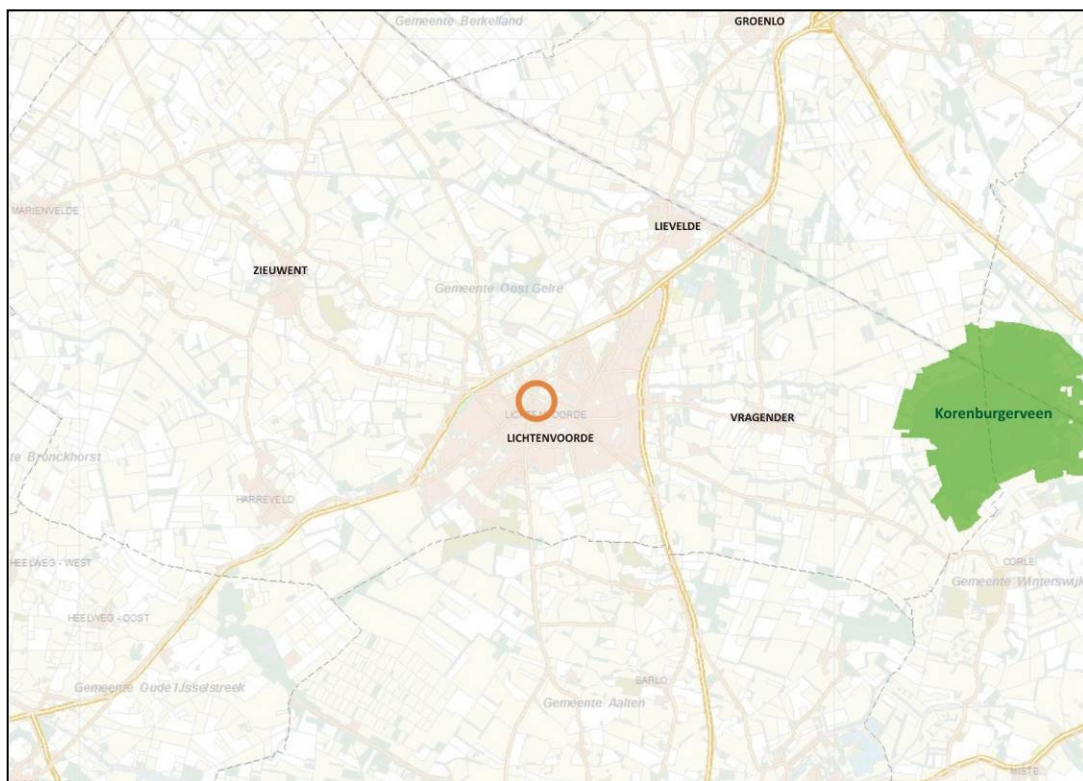
Figuur 3. Ligging van het plangebied (oranje) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Effectbeoordeling EHS

In het plangebied wordt een Welkoopwinkel met bestrating en groenvoorziening gerealiseerd. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden. De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' ligt op ruime afstand (4,7 km) van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000-gebieden ('Bekendelle' en 'Zwillbrocker Venn u. Ellewicker Feld') liggen op grotere afstand.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (oranje cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' (groen).

Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de ruime afstand tot het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' en overige Natura 2000-gebieden en de geplande ontwikkelingen in het plangebied zijn nadelige effecten op deze beschermde Natura 2000-gebieden en beschermde natuurgebieden niet te verwachten. De beschermde natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden en de beschermde natuurmonumenten zullen niet aangetast worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

De volgende relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna zijn geraadpleegd::

- a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
- b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- c. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland
- d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
- e. Vissenatlas Gelderland
- f. De dagvlinders van Nederland
- g. De Nederlandse libellen

De volgende relevante websites op het gebied van flora en fauna zijn geraadpleegd::

- a. www.telmee.nl
- b. www.waarneming.nl

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	08-10-2014	11.00uur	Bewolkt, droog, 14 °C, wind 3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft voor de kilometerhokken (235-445 en 236-445) waarbinnen het plangebied zich bevindt, de aanwezigheid van één licht beschermde plantensoort weer: gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1). Waarnemingen van matig of streng beschermde soorten zijn niet bekend geworden vanuit de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral algemene vogelsoorten van bos en cultuurvogels. Naast algemene soorten als groenling, houtduif, merel, koolmees, pimpelmees, tjiftjaf, zanglijster en zwartkop zijn ook de gierzwaluw en huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied of directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De Werkatlas Zoogdieren van Gelderland maakt voor de kilometerhokken (235-445 en 236-445) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): egel, haas, konijn en mol.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): eekhoorn.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): bruine grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende licht beschermde amfibieënsoort:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soort en overige beschermde amfibieën, reptielen en vissen voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond.

3.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken.

Flora

In het plangebied is een vegetatie van voornamelijk voedselrijke en ruderaal omstandigheden aanwezig. De vochtige delen van het plangebied herbergen een enkele plantensoort van vochtige, matig voedselrijke omstandigheden als gewone brunel, echte koekoeksbloem en moerasrolklaver. In de randen van het plangebied groeien ook enkele (verwilderde) tuinplanten als luzerne, maarts viooltje, mahonie, mansbloed en smeewortel '*Symphytum azureum*' (zie foto 1 en 2). De kruidlaag van de houtsingel is soortenarm en wordt gedomineerd door algemene soorten van voedselrijke omstandigheden als grote brandnetel, kleeftkruid en klimop.

Foto 1. Groeiplaats van *Symphytum azureum* in plangebied.

Foto 2. Groeiplaats van luzerne in plangebied.

De literatuur maakt melding van de licht beschermde gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Er zijn tijdens het veldbezoek geen groeilocaties van deze en overige beschermde plantensoorten aangetroffen. Gezien de aanwezige vegetatie en betreding worden er geen matig of streng beschermde (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) plantensoorten verwacht binnen het plangebied. Een enkele geïsoleerde groeilocatie van de licht beschermde brede wespenorchis en gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) kunnen wel in het plangebied verwacht worden.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied diverse vogels aangetroffen: ekster, heggemus, houtduif, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, vink en winterkoning. De dichte en structuurarme houtsingel is

geschikt als broedlocatie voor diverse algemene soorten, zoals de tijdens het veldbezoek aangetroffen soorten.

Jaarrond beschermde nesten

De literatuur maakt melding van de gierzwaluw en huismus voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen soorten met jaarrond beschermde nestlocaties waargenomen. Deze worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte nestgelegenheden.

Huismus

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het plangebied geen huismussen aangetroffen. Verschillende woningen langs de Hagenstraat zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de huismus. Broedlocaties van de huismus worden niet verwacht in het plangebied door het ontbreken van geschikte nestgelegenheid. Sporadisch kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied door huismussen.

Gierzwaluw

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het plangebied geen gierzwaluwen aangetroffen. Ten tijde van veldbezoek (begin oktober) is deze zomervogel niet meer in Nederland aanwezig. Binnen de bebouwde kom van Lichtenvoorde zijn gebouwen aanwezig welke potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de gierzwaluw. Broedlocaties van de gierzwaluw worden niet verwacht in het plangebied door het ontbreken van geschikte nestgelegenheid. Het plangebied zal ook niet in gebruik zijn als essentieel foerageergebied voor de soort.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van konijn en mol in het plangebied aangetroffen (zie foto 3 en 4). Mogelijk wordt het plangebied verder gebruikt als foerageergebied door algemene, licht beschermde soorten als egel en algemene muizensoorten (zie ook paragraaf 3.2.1).

Foto 3. Sporen van konijn in plangebied.

Foto 4. Molshoop in plangebied.

Eekhoorn

De literatuur (zie paragraaf 3.2.1) maakt melding van het voorkomen van de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2). Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen of sporen van de eekhoorn aangetroffen. De aanwezige, en de grotendeels te behouden, houtsingel is waarschijnlijk een functioneel onderdeel van het leefgebied van de eekhoorn binnen dit deel van de bebouwde kom van Lichtenvoorde.

Overige matig en/of streng beschermde zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde grondgebonden zoogdieren. Het bronnenonderzoek bevestigt de afwezigheid van streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied.

Vleermuizen

De literatuur maakt melding van het voorkomen van de bruine grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (zie paragraaf 3.2.1). Alle vleermuizen zijn streng beschermd: Flora- en faunawet, tabel 3.

Door het ontbreken van gebouwen binnen het plangebied worden er geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger of andere gebouwbewonende vleermuissoorten verwacht. Door de afwezigheid van bomen met geschikte holten worden verblijfplaatsen van boom-bewonende soorten als rosse vleermuis niet in het plangebied verwacht. De randen van het plangebied worden belicht en dit heeft op bepaalde soorten vleermuizen een storend effect. Het plangebied is hierdoor beperkt geschikt als foerageergebied.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Er is geen open water aanwezig binnen het plangebied hierdoor biedt het plangebied geen voortplantingsmogelijkheid voor amfibieën. Sporadisch kan een licht beschermde soort (Flora- en faunawet, tabel 1) het plangebied doorkruisen. Streng beschermde amfibieën worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde amfibieën door het ontbreken van geschikte voortplantingswateren en/of landhabitat.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. Het bronnenonderzoek bevestigt dit. In de directe omgeving van het plangebied komen geen populaties van matig of streng beschermde reptielensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) voor (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Hierdoor ontbreekt geschikt leefgebied voor beschermde vissen.

Ongewervelde dieren

Tijdens het veldbezoek is het bont zandoogje (een dagvlindersoort) aangetroffen. Het bont zandoogje is niet beschermd en wijd verspreid in Nederland en in de omgeving van het plangebied aanwezig. Beschermde ongewervelde dieren (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het bronnenonderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

De in de literatuur vermelde licht beschermde gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) komt mogelijk in het plangebied voor. Overige licht beschermde plantensoorten zijn niet in het plangebied aangetroffen en worden, uitgezonderd de brede wespenorchis, ook niet verwacht. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Matig en streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen in het plangebied niet verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom moet er buiten het broedseizoen gestart worden met de werkzaamheden. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De literatuur maakt melding van de gierzwaluw en huismus. Het plangebied is ongeschikt als broedlocatie voor deze jaarrond beschermde soorten vanwege het ontbreken van geschikte nestmogelijkheden. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Zoogdieren

Naast de licht beschermde konijn en mol (Flora- en faunawet, tabel 1) wordt het plangebied mogelijk als foerageergebied gebruikt door overige algemene, licht beschermde soorten als egel

en algemene muizensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. De matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) is in het plangebied aangetroffen. Overige matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor deze overige soorten is dan ook niet noodzakelijk.

Eekhoorn

Het voorkomen van de matig beschermde eekhoorn is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen (nesten) aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. De eekhoorn kan mogelijk incidenteel gebruik maken van het plangebied als foerageergebied en migratieroute. Het plangebied is waarschijnlijk een essentieel leefgebied of migratieroute voor de soort. Het openbaar groen in het plangebied blijft grotendeels gehandhaafd en het plangebied blijft geschikt als essentieel leefgebied of migratieroute voor de eekhoorn. Nader onderzoek naar het voorkomen van de eekhoorn is dan ook niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen en worden deze gesloopt/gerenoveerd?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk

2. Zijn er bomen met holten?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is alleen noodzakelijk wanneer de houtsingels (deels) gekapt wordt of de ondergroei geheel verwijderd wordt ¹. Indien de werkzaamheden buiten de voor vleermuizen gevoelige periode (15 april tot 15 oktober) worden uitgevoerd en het (deels) verwijderen van de aanwezige beplanting niet plaats vindt is nader onderzoek niet noodzakelijk.

Indien de houtsingel en/of de ondergroei niet (deels) verwijderd wordt is nader onderzoek naar vleermuizen niet noodzakelijk aangezien er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetast worden. Het aanvragen van een ontheffing is in dat geval niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Overige diersoorten

Matig en streng beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) zijn niet aangetroffen. Mogelijk doorkruisen enkele licht beschermde amfibieënsoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) het plangebied. Voor deze soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën,

¹ Door het verwijderen van de ondergroei in de vorm van struiken wordt het microklimaat verstoord en kan de houtsingel en de randen hiervan niet meer (voldoende) functioneren als foerageergebied en/of vliegroute.

reptielen, vissen en ongewervelden ook niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Nader onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes is alleen noodzakelijk wanneer de houtsingel (deels) gekapt wordt of de ondergroei verwijderd wordt.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets voor de voorgenomen plannen trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is **niet** noodzakelijk wanneer de houtsingel en de ondergroei van de houtsingel ongemoeid blijft.

Indien (een deel van) de houtsingel of de ondergroei in de houtsingel verwijderd wordt is nader onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen noodzakelijk.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: "Uitgebreide" toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

